

JOYCE DEEKS BIBELNOTER - APOSTLENES GERNINGER

222 Ap. G. 1:1-11

I skal få kraft, når Helligånden kommer over jer

Lukas tager fat på dette nye skrift til Theofilus (se Luk. 1:3), hvor han vil fortsætte beretningen om Jesus. Jesu historie sluttede ikke med hans død; tværtimod fortsætter den endnu den dag i dag. Det sker i kraft af Helligånden, Jesu Ånd, som Faderen havde forjættet. Apostlene skulle vente i Jerusalem, indtil Helligånden kom. De tænkte stadig i patriotiske vendinger, men Jesus forklarede, at Helligåndens opgave ikke først og fremmest var at genoprette Israels jordiske rige, men at sætte dem i stand til at være Jesu vidner, ikke blot i Israel, men over hele jorden. Det var deres opgave, og Apostlenes Gerninger fortæller, hvordan de begyndte på den.

HUSKEVERS: Johannesevangeliet 15:26-27.

223 Ap.G. 1:12-26

De holdt alle i enighed fast ved bønner

Jesu opstandelse har samlet apostlene; han er faret op til himlen, men de holder stadig sammen om ham med den fælles forventning om Helligåndens komme. Mærkbart er Jesu brødres tilstedeværelse, som viser, at efter hans opstandelse kom også de til tro på ham. Peter ser i Judas' skæbne opfyldelsen af Skriftens ord gennem David. Hans sind er blevet åbnet, og han forstår, hvad Helligånden mente. Det er sidste gang, apostlene benytter lodtrækning for at finde Herrens vilje. Det var en fremgangsmåde, der hører til under GTs tid. Efter Helligåndens komme skulle denne "mekaniske" metode afløses af Åndens ledelse.

HUSKEVERS: Apostlenes Gerninger 13:2

224 Ap.G. 2:1-21

Jeg vil udgyde af min ånd over alle mennesker

Hvordan skulle apostlene få begyndt på verdensmissionen? Det problem løste Gud. Pustet ovenfra Pinedag blev hørt overalt i Jerusalem, og en mængde udenlandske jøder strømmede sammen om huset, hvor apostlene sad. Forvirringen krævede en forklaring, og Peter trådte frem for at give det første kristne budskab. Han forstod, at hvad der var sket, var en opfyldelse af Joels profeti. De gamle ord: "enhver, som påkalder Herrens navn, skal frelses", havde fået en ny klang efter Herren Jesu offerdød. For at budskabet skulle forstås af alle, skete der det under, at skarerne forstod Peters ord, som om han talte på hver deres modersmål, en "tungetale", der mødte behovet.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 1:13

225 Ap.G. 2:22-47

Efter Guds fastlagte bestemmelse og forudviden

For Peter har Davids ord i Salme 16 fået ny betydning. Han forstår, at det er Jesu opstandelse, David taler om. Jesu legeme blev ikke prisgivet til dødsriget, som Davids; tværtimod blev han oprejst fra de døde og ophøjet til Herre og Kristus. Davids profeti bekræfter, at hvad der var sket var ingen overraskelse for Gud. Han vidste det forud, havde endog planlagt både Jesu død og hans opstandelse. Jesu herliggørelse var sket i den usynlige verden, men Helligåndens udgydelse, som kunne både ses og høres (33), var beviset på, at det var sket. De, der lod ordet ramme deres samvittighed, fik trøst; de kunne få tilgivelse og del i Åndens gave.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 1:11

226 Ap.G. 3:1-16

Den tro, som er virket ved Jesu navn

Den lamme mand bad om en almisse, men fik helbredelse! Det havde han ikke ventet, og han var ude af sig selv af glæde og tak til Gud, idet han sprang rundt på sine raske ben. Han holdt fast ved sine velgørere og var årsag til, at de fik anledning til at forkynde evangeliet for en stor skare på tempelpladsen. Han havde intet præsteret, og apostlene afviste kategorisk tanken om, at de havde præsteret noget. Det var Jesus, den korsfæstede og opstandne, som havde gjort det hele. Troen på hans navn var nødvendig, vil vi sige; jo, men tro var ingen præstation, den virkedes også af Jesus (16). Hele æren var hans.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 2:8.

227 Ap.G. 3:17-26

Derfor skal I omvende jer og vende om

Peter opfordrer sine tilhørere til omvendelse, fordi de ved at omvende sig vil få del i den frelse, som Jesus ved sin død har vundet til dem. Deres synder, også deres skyld i hans lidelse, kan slettes ud. Jesu lidelser opfyldte profetierne, og Jesus Kristus venter i himlen, indtil alle profetierne om Guds frelsesgerning er opfyldt, og han igen kommer synligt til sit folk for at genoprette alt. Guds pagt med Israel sigter på velsignelse, ikke forbandelse, og den er ikke annulleret. Moses, Samuel og alle profeterne har skrevet om Jesu gerning. Han er profeten, Moses bebudede. I ham formidles pagtens velsignelse allerede nu til dem, der omvender sig.

HUSKEVERS: Galaterbrevet 3:8-9.

228 Ap.G. 4:1-22

Døm selv, om det er rigtigt over for Gud at adlyde jer De "store" mænd griber ind imod apostlenes virke, men de er magtesløse. For det første er det for sent, hvad de 5000 angår - de er kommet til tro. For det andet lader apostlene sig ikke kue, men bekræfter frimodigt, at underet er sket "ved Jesu Kristi, nazaraerens, navn". For mere end syv uger siden troede de, de var kommet af med denne Jesus ved at korsfæste ham; nu står de over for hans apostle, der påstår, at Gud har opvakt ham fra de døde! For det tredje må de erkende, at helbredelsesunderet ikke er en kriminel handling, og folkets begejstring gør dem bange for at straffe apostlene.

HUSKEVERS: Matthæusevangeliet 10:32

229 Ap.G. 4:23-37

De blev alle fyldt af Helligånden .. de forkyndte Guds ord

Apostlene følte sig ikke stærke i sig selv. Da de kom tilbage og aflagde rapport om deres forhør hos rådet, begyndte de alle at bede til Gud. Det var en trosstærkende bøn. Først omtalte de Guds almagt som Skaber; derefter citerede de salme 2 som bevis på, at den modstand, de mødte, ikke var uden for Guds styrelse, men tværtimod at menneskets største anstrengelser for at modstå Guds vilje kun resulterer i, at Guds vilje sker! De bad om fortsat frimodighed til forkyndelsen, og at de bekræftende tegn ville fortsætte. Det var Guds værk, og han fyldte dem på ny ved sin Ånd.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 6:10-11

230 Ap.G. 5:1-11

Du har løjet for Helligånden

Indtil nu er modstanden kun kommet udefra. Nu rettes der et meget mere snedigt angreb på menigheden indefra. Fyldt af Helligånden som han er, mærker Peter straks den fremmede ånd, løgnens ånd. Da Ananias og Safira blev enige om dette bedrag, var det ikke for at skade menigheden, men for at få ry for at være gavmilde, helhjertede kristne. Men Peter indså, hvor skæbnsvangert det ville blive for menigheden, om et sådant bedrag lykkedes. Sandhedens Ånd afslørede og dømte ægteparret for deres hykleri, og hele menigheden frygtede. De blev ikke dømt for gavens størrelse (det stod dem frit for ikke at give noget) men for hykleriet.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 4:30.

231 Ap.G. 5:12-25

Men om natten åbnede Herrens engel fængslets porte

Efter afsløringen af Ananias og Safira, gik menigheden støt frem i vækst og vidnesbyrd. Herren besvarede deres bøn (kap. 4) og bragte lægedom til de syge. Menighedens fremgang fik Satan til at reagere med aktiv modstand. Han havde et villigt redskab i ypperstepræsten og hans parti, som ikke troede på opstandelsen, og mindst af alt på, at Jesus Kristus var opstået. I stedet for at åbne sig for den mulighed, at det var Gud, der virkede gennem apostlene, tog han skridt til at standse dem. Beretningen afslører hans magtesløshed. Da det høje råd var samlet for at fælde dom over fangerne, viste det sig, at fængslet havde måttet slippe sit bytte!

HUSKEVERS: Salme 34:8.

232 Ap.G. 5:26-42

Er det fra Gud, kan I ikke fælde dem

Peters vidnesbyrd for rådet er ganske frygtløst og bekræfter, hvad rådet allerede har fattet, at hans budskab til folket drejer sig om en Person, Jesus Kristus. Lad os altid holde fast ved dette: det centrale i det kristne budskab er Frelseren Jesus Kristus, som Gud oprejste fra graven; ved ham får vi vore synder tilgivet. Gamaliels eksempler viste, at når en leder omkom, spredtes hans tilhængere og blev til intet. Jesus af Nazaret var død; det samme vil ske med hans disciple, med mindre Gud virkelig havde sendt ham. Næsten 2000 år senere kan vi taknemmeligt konstatere, at dette evangelium var af Gud og stadig forkyndes; Frelseren Jesus Kristus lever i dag.

HUSKEVERS: Esajas 46:9-10.

233 Ap.G. 6

Guds ord havde fremgang

Da apostlene hørte skumlen i menigheden, greb de straks ind. De kunne ikke selv påtage sig de praktiske opgaver, som opstod, fordi der blev så mange disciple, men de sørgede for, at andre fik tildelt dem. De kunne ikke forsømme deres egen tjeneste, der bestod af bøn og ordets forkyndelse. Det er værd at lægge mærke til, at tjenesten ved bordene også krævede åndelige mænd - Stefanus var en af dem. Menigheden foreslog navnene, og apostlene godkendte dem. Det var igen en tid med vækst og fremgang for menigheden, og det vakte Satans aktive modstand på ny. Stefanus var for aktiv og dygtig til at forsvare evangeliet, så han blev anholdt.

HUSKEVERS: Romerbrevet 12:7-8.

234 Ap.G. 7:1-16

Herlighedens Gud viste sig for vor fader Abraham

Anklagen imod Stefanus var, at han talte imod templet og Mose lov. Hans forsvarstale former sig som et resumé over Israels historie, for Guds frelsesplan ved Jesus Kristus udsprang af denne historie. Den begyndte, da herlighedens Gud åbenbarede sig for Abraham i Mesopotamien (Ur) og kaldte ham til at rejse til det forjættede land. Han kom ikke selv til at eje noget af det, men boede der i kraft af Guds løfte. Gud forudsagde slaveriet i Egypten og oprettede omskærelsespagten med ham (se 1 Mos 15 og 17). Det var gennem denne trængsel i Egypten, at de skulle blive til et folk. Josef var udsendt af sine brødre, men Gud var med ham i Egypten.

HUSKEVERS: 1. Mosebog 50:20.

235 Ap.G. 7:17-38

Gud ved hans hånd ville bringe dem frelse

Moses blev født i Egypten på et tidspunkt, da kun Guds indgriben kunne redde hans liv. Men Gud gjorde mere end det; han sørgede for, at Moses fik den bedste uddannelse, Egypten formåede. Moses var Guds udvalgte redskab til at frelse hans folk ud af Egypten, men det forstod de ikke, og de forkastede ham. Stefanus er ved at berøre den pinlige kendsgerning, at Israel ikke har samarbejdet med Gud gennem deres lange historie, men tværtimod har modarbejdet de redskaber, som Gud sendte til dem. Gud gennemførte dog alligevel sin hensigt, og 40 år senere udfriede han Israel af Egypten under Moses' lederskab på underfuld vis.

HUSKEVERS: Salme 106:6,8.

236 Ap.G. 7:39-60

I sætter jer altid op imod Helligånden

Nu kommer Stefanus' anklage mod Israel klart til orde. Han nævner Salomos tempel næsten som noget uvæsentligt, idet han citerer profetens ord om den almægtige Skaber, der selv har skabt alt og ikke kan bo i menneskeskabte huse. Stefanus har ramt sine tilhørere hårdt, for templet var deres stolthed, nærmest deres gud. Helt åbent kommer nu anklagen: de roser sig af at være Guds folk, omskåret ifølge pagten, men de er åndeligt uomskårne; de roser sig af Mose lov, men de har brudt dens ånd. Netop det, de klynger sig til, har mistet værdi. Det kunne de ikke tåle at høre, og de bekræftede hans anklage ved endnu engang at dræbe en Guds tjener.

HUSKEVERS: Titusbrevet 1:16.

237 Ap.G. 8:1-25

Dit hjerte er ikke oprigtigt over for Gud

Verdensmissionen fortsætter, og forfølgelsen i Jerusalem er en af metoderne, Gud bruger, for at evangeliets forkyndelse skal nå længere ud. Således kommer Filip til Samaria, hvor han finder stor lydhørhed for ordet og døber mange i Jesu Kristi navn. Først når Peter og Johannes kommer og lægger hænderne på de nyomvendte, får de dog Helligånden. Måske var det for at vise her i begyndelsen, at denne Ånd var den samme, som var blevet udgydt over apostlene i Jerusalem. Simon var blevet døbt, men det afsløres nu, at hans omvendelse ikke var ægte. Han var fulgt med i skaren, men hans hjerte var uberørt. Han søgte Guds magt for at berige sig selv og genvinde sin tabte storhed (9-11).

HUSKEVERS: 2. Korinterbrev 13:5

238 Ap.G. 8:26-40

Forstår du også det, du læser?

Herren sendte Filip bort fra skarerne i Samaria til denne ene mand på den øde vej. Lige i rette tid førte Ånden Filip hen til dette tilfældige møde arrangeret i Himmelen! Hofmanden læste Esajas' profeti, men han manglede nøglen til at forstå den. Nøglen var Jesus Kristus, og Filip gav ham den. Hofmanden tog imod ordet med glæde. Han troede og bekendte straks sin tro i dåben. Lad os takke Herren for dem, han sender på vor vej, der hjælper os til at forstå, hvad vi læser i hans ord. Lad os være til rådighed, så Herren kan bruge os til at hjælpe andre på samme måde. Hører vi ham til, har vi hans Ånd i hjertet til at give os lys over ordet.

HUSKEVERS: Nehemias 8:8.

239 Ap.G. 9:1-16

Gå! For han er det redskab, jeg har udvalgt

Hvor klart Guds suverænitet viser sig i Paulus' omvendelse! Denne mand, fnysende med trussel og mord imod Herrens disciple, bliver pludselig standset. Jesus åbenbarer sig for ham, og hans liv ændrer totalt retning. Al hans selv-sikkerhed er slået til jorden, idet det går op for ham, at han har taget fuldstændig fejl; disse mænd og kvinder, som han har forfulgt så ubarmhjertigt i misforstået iver for Gud, har ret. Jesus er Kristus, og han er opstanden. Hvilken omvæltning i hans sind sker der ikke i de næste tre dage under bøn og faste! Ananias er også forbavset over Herrens befaling om at opsøge Paulus. Kan det være rigtigt? Men Herren forsikrer ham, at Paulus er hans udvalgte redskab, og Ananias adlyder.

HUSKEVERS: 1. Korinterbrev 15:8-10.

240 Ap.G. 9:17-30

Han påviste, at Jesus er Kristus

Nu Paulus har set Jesus og er blevet overbevist om, at han er Kristus, Guds Søn, prædiker han dette budskab med stor kraft. Han påviste det, formentlig ud fra Skrifterne. Jesu åbenbaring har kastet et helt nyt lys over de Skrifter, han troede at kende så godt. Efterhånden som jøderne erfarer, hvor totalt forandret han er, beslutter de sig til at slå ham ihjel; han følger i sandhed i Mesterens spor. Fra Gal. 1:13-19 fremgår det, at Paulus var i Arabien i længere tid, underforstået alene med Gud; først 3 år senere tog han til Jerusalem. Her førte hans frimodige vidnesbyrd til nye mordplaner, men han slap bort til sin hjemby Tarsus.

HUSKEVERS: Johannesevangeliet 15:20.

241 Ap.G. 9:31-43

Den blev bygget op og levede i Herrens frygt

Menigheden var ikke genstand for uafbrudt forfølgelse. Her læser vi om en tid med fred og vækst. Det sker ved Herrens frygt og Helligåndens formaning. I ærefrygt for Herren rettede menigheden sig efter Helligåndens oplæring, formentlig gennem ordets forkyndelse. Æneas' helbredelse og Tabithas opvækelse hørte med til den opmuntring, som Herren gav sin unge menighed. Mange blev omvendt og kom til tro, da de så, hvad der skete. Æneas og Tabitha var i sandhed levende vidner om Herrens opstandelse. Sådanne vidner burde vi også være gennem vores liv. De nyomvendte trængte så til at blive opbygget i menigheden gennem ordets forkyndelse, så de kunne lære Herrens vej at kende.

HUSKEVERS: 1. Tessalonikerbrev 2:11-12

242 Ap.G. 10:1-23

Følg uden betænkeligheder med dem

Det, som Peter nu skulle være med til, var mere epokegørende end Tabithas opvækelse. Herren forbereder ham gennem synet, mens han beder på taget af Simon garvers hus. I synet siger han nej til Herrens opfordring til at spise noget, som han betragter som urent, fordi det var forbudt efter Moseloven. Han holder fast ved sin bedømmelse, selv om Gud erklærer det for rent. Tre gange sker det. Men synet har alligevel haft sin virkning og sat Peter i stand til at høre, hvad Ånden nu siger, selv om det går stik imod, hvad Peter ellers ville have følt rigtigt at gøre. Han tager imod Cornelius' sendebud og følger med dem, fordi Herren har sendt dem.

HUSKEVERS: Romerbrevet 3:29-30.

243 Ap.G. 10:24-48

Helligånden kom over alle, der hørte ordet

Peter og hans jødiske ledsagere havde strakt sig langt ved at besøge hedningen Cornelius og forkynde evangeliet for ham, men Helligånden gik længere. Han havde taget initiativet til dette møde, og til Peters umådelige forbavelse kom han over alle dem, der hørte ordet. Det var Helligåndens værk således at demonstrere, at hedningerne var ligestillet med jøderne, hvad frelsen i Kristus angik. Peter havde sagt, at Gud ikke gør forskel på nogen, men han havde alligevel ikke ventet, at det var så bogstaveligt sandt. Lad os ikke gøre forskel, hvor Gud ikke gør forskel. Til enhver, der modtager Guds ord i tro, kommer Helligånden som vejleder og virkeliggør af sandheden.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 4:4-6.

244 Ap.G. 11:1-18

Ånden sagde til mig, at jeg skulle gå med

Da de jødekristerne i Jerusalem kritiserede Peter, fordi han havde været hos Cornelius og hans venner, der ikke var jøder, forstod Peter udmærket deres betænkeligheder. Derfor gjorde han sig umage for at hjælpe dem til at forstå, at det virkelig var Gud, der havde ledt ham dertil, og det lykkedes ham at overbevise dem (18). Når Lukas inspireret af Helligånden bruger plads til at fortælle alt om Peters syn igen i alle detaljer, understreger det, hvor skelsættende en begivenhed det var. Det måtte slås eftertrykkeligt fast, at hedningerne var inkluderet i Jesu Kristi frelsesværk. Jøderne måtte lære, at i den kristne menighed havde de ingen særstilling. Gud har ingen favoritter, og frelsens vej er ens for alle.

HUSKEVERS: Galaterbrevet 3:27-28.

245 Ap.G. 11:19-30

Et stort antal kom til tro og vendte om til Herren

Cornelius' omvendelse var kun begyndelsen til evangeliets forkyndelse blandt hedninger. Forfølgelsen, der fulgte Stefanus' martyrdød, fik mange kristne til at flygte fra Jerusalem, og de tog evangeliet med sig, så det førte til vækst; Gud var ikke trængt! I Antiokia kom et større antal hedninger til tro. Barnabas synes at have været den rette mand til dette sted. Han havde ingen betænkeligheder over, at troende hedninger blev optaget i menigheden, men glædede sig over Guds værk. Hans komme førte til endnu større vækst, og han var en nøgleperson i Antiokia. Han hentede Saulus fra Tarsus, så han kom ind i en menighedssammenhæng, et vigtigt skridt mod hans livsgerning som hedningeapostel.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 4:11-12

246 Ap.G. 12

Men Guds ord fik fremgang og blev udbredt

Herodes troede, at han havde magten, og det så således ud, da han henrettede en af Jesu tolv apostle, Jakob, og anholdt Peter med samme hensigt. Men nu greb Herren suverænt ind. Han havde tilladt Jakobs død i sin uransagelige visdom, men Peters jordiske tjeneste var endnu ikke tilendebragt. Herodes skulle ikke få lov til at dræbe ham, så en engel førte ham ganske enkelt ud af fængselet. Det var en uhyre opmuntring for den bedende menighed, der nok ikke havde ventet det; et bevis på, at Herodes intet magtede imod Herren. Kapitlets afsluttende vers er en kraftig understregning af denne kendsgerning - Herodes dør, men Guds ord får fremgang!

HUSKEVERS: 1. Petersbrev 5:10-11

247 Ap.G. 13:1-12

Det arbejde, jeg har kaldet dem til

Der var gået en del år, siden Saulus fik sit kald uden for Damaskus. Nu bliver menigheden i Antiokia også klar over, at Helligånden har udpeget Barnabas og Saulus til en særlig gerning. Deres virke i menigheden i det forløbne år har sikkert været med til at føre dem til denne overbevisning, for mennesker bliver ikke pludselig til "missionærer", fordi de rejser til et andet land; de er det allerede hjemmefra. Barnabas var fra Kypem, så det var naturligt at vælge Kypem som første sted på denne missionsrejse. Da Elymas søgte at forhindre statholderen i at få evangeliets lys, erfarede han, at disse mænd var udsendt af en stærkere magt, end den, der beherskede ham. Han kom bogstaveligt ind i mørket, som han havde valgt frem for lyset (Joh. 3:19).

HUSKEVERS: Johannesevangeliet 1:4-5

248 Ap.G. 13:13-39

Det er ved ham, der forkyndes jer synds-forladelse

Paulus begyndte sin forkyndelse i synagogen med at skitsere Israels historie indtil David. Derefter præsenterede han Jesus som opfyldelsen af profetierne om den frelser, der skulle komme fra Davids slægt. Han var blevet forkastet og henrettet i Jerusalem, men det stod skrevet om ham, at det ville ske. Gud havde opvakt ham fra de døde, også ifølge profetierne, og hans disciple havde set ham. Det er interessant at se de skriftsteder, Paulus citerer som opfyldt ved Jesu opstandelse fra de døde. Helligånden har givet ham nyt lys over Skriften, som han har studeret hele livet, men først forstået, da han mødte Jesus. Evangeliet er et glædeligt budskab, fordi det forkynder syndsforladelse. Det er en glæde for enhver, der har stræbt forgæves efter at holde Guds lov.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 1:7.

249 Ap.G. 13:40-52

Tag jer i agt

Evangeliets forkyndelse førte til forskellige resultater. Jøderne unddrog sig, da de så hedningerne strømme til; de forkastede budskabet og jog apostlene bort i vrede. Hedningerne derimod glædede sig over ordet, som tilbød også dem evigt liv; mange kom til tro, og de fyldtes med glæde og Helligånd. Man ville have ventet det modsatte, for jøderne var Guds udvalgte folk og skulle være de første til at høre og tage imod hans ord, men sådan gik det ikke for de fleste. Vi, som mener, vi er "nærmest", lad os tage os i agt, at vi ikke forkaster ordet, der forkyndes, fordi det udfordrer vore fordomme. Men vi må prøve budskabet fra Skrifterne, for de står fast.

HUSKEVERS: Hebræerbrevet 4:1-2

250 Ap.G. 14:1-17

Byens befolkning blev delt i to

Som det var gået i Antiokia i kapitel 13, således gik det også i Ikonium, idet evangeliets forkyndelse skabte splid i befolkningen. Det gamle skel mellem jøder og hedninger ændrede sig til et skel mellem troende jøder og hedninger på den ene side, og på den anden side jøder og hedninger, der forkastede evangeliet. Det opfyldte Jesu ord, at han var kommen for at bringe et sværd på jorden, et sværd, der ville sætte skel mellem de nærmeste slægtninge (Matt. 10:32-39). Det var et fredens budskab, men det vakte bitreste modstand i dem, der forkastede det.

HUSKEVERS: Matthæusevangeliet 10:34,38.

251 Ap.G. 14:18-28

I gennem mange trængsler skal vi gå ind i Guds rige

I Lystra ændrede tililende jøder stemningen til voldsom modstand mod apostlene, så de stenede Paulus. Men på vejen hjem vendte Paulus og Barnabas tilbage til de byer, som de var blevet jaget bort fra. Da de flygtede, løb de ikke hjem til Antiokia, men nåede længere ud med evangeliet. Nu på vejen tilbage benyttede de lejligheden til at besøge de nye kristne, som de havde måttet forlade så hastigt. De formanede dem til at blive i troen; Gud ville ikke gribe ind og skåne dem for trængsler, for det var et liv i troen, de var kaldet til. Herren havde begyndt sit værk i deres hjerter; apostlene kunne ikke blive hos dem, men overgav dem til Herren i tillid til, at han kunne bevare dem og fortsætte sin gerning. Allerede nu udvalgte de ældste, og tog så hjem til Antiokia.

HUSKEVERS: 2. Korinterbrev 5:7-8.

252 Ap.G. 15:1-21

Vi tror, vi bliver frelst ved Herren Jesu nåde

Det var svært for jødekristne helt at acceptere, at hedninger kunne blive frelst uden at blive omskåret, og derved forpligte sig til at holde Mose lov. Paulus indså, hvor vigtigt det var ikke at give efter for denne påstand, som truede hele frelsesgrundlaget. I stedet for at hvile fuldt og helt på Jesu Kristi fuldbragte værk, ville den kristne hedning få pålagt lovens byrde. Peters erfaring med Cornelius havde vist ham, at Gud gjorde ingen forskel på jøder og hedninger, som kom til tro. Jøder var ikke mere "egnet" til at blive frelst. Lad os ikke tro, at vi har nogen fortrin over for andre, men takke Herren, at han i sin store nåde har frelst os helt uden fortjeneste.

HUSKEVERS: Titusbrevet 3:4-5

253 Ap.G. 15:22-41

Helligånden og vi har besluttet

Stridsspørgsmålet omkring hedningernes omskærelse var blevet løst under Helligåndens ledelse. Brevet derom bragte de kristne i Antiokia stor glæde; det bekræftede for dem, at de var godtaget som en del af Kristi kirke på lige fod med jødekristne. Det var en sejr for evangeliet. Senere opstod der en ny strid: Paulus ville ikke give efter for Barnabas' ønske om at give Markus en ny chance, mens Barnabas ville ikke slå hånden af sin unge slægtning. De kunne ikke blive enige om, hvad Helligånden sagde i denne konkrete situation. Det var et nederlag for vidnesbyrdet, og dog vendte Herren dette onde til det gode i det lange løb. Silas blev føjet til som medarbejder for Paulus, og Markus udviklede sig til en tro Herrens tjener selv efter Paulus' bedømmelse.

HUSKEVERS: Romerbrevet 8:28

254 Ap. G. 16:1-10

Timotheus var velanskrevet hos brødrene

Den unge Timotheus havde allerede vundet ry i sin hjemegn som en kristen, man kunne stole på, da Paulus valgte ham til at følge med på missionsrejsen. Det er svært at forsvare Paulus' omskærelse af Timotheus; men det skete som en håndsrækning til jøderne, måske fordi hans mor var jødinde. Det havde ingen betydning for ham som kristen, men gjorde, at han kunne anerkendes som jøde. Måske fortrød Paulus det; i hvert fald gav han ikke efter i Titusbrevet' tilfælde, som han kraftigt pointerer i sit brev til galaterne (2:3-4). Timotheus havde en frygt-som natur, men Paulus kom aldrig til at fortryde, at han havde valgt ham; han blev som en søn for Paulus, og hans sidste brev til ham vidner om hans troskab.

HUSKEVERS: 2. Timotheusbrev 3:10-11a.

255 Ap. G. 16:11-24

Herren åbnede hendes hjerte

Apostlene fik et afgørende møde med to vidt forskellige kvinder i Filippi. Den ene var den gudfrygtige Lydia, som på sabbatten var kommet til bedehuset uden for byen. Herren satte hende i stand til at forstå Paulus' ord. Hun benyttede lejligheden, tog imod det og blev frelst. Den anden var den stakkels besatte pige. Det, hun sagde om apostlene, var sandt, men det var inspireret af den ånd, der havde besat hende. Paulus harmedes; han ville ikke tage imod det vidnesbyrd, for selv om det var sandt, vidste han, at ånden bag det var ond. Han tog kampen op imod den onde og befriede pigen fra spådomsånden. Det bragte fjendens raseri over ham og Silas gennem pigens herre, så de blev pryglet og sat i fængsel.

HUSKEVERS: Jeremias 24:7.

256 Ap. G. 16:25-40

De forkyndte nu Herrens ord for ham og hele hans hus

Paulus og Silas led ikke nederlag. Tværtimod vandt de en strålende sejr. Deres lovsange fra fængslet vidnede om, at de ikke havde givet efter for mismod eller tvivl, men at de var fulde af tro og tillid til Gud. Deres tro blev ikke til skamme; Gud sendte et stort jordskælv og løslod dem. Men deres frihed var ikke det, der lå dem mest på sinde. De reddede fangevogterens liv ved ikke at benytte sig af den og flygte fra fængslet, og de fik lov til at forkynde Herrens ord for ham og hele hans hus, så de blev frelst. Deres lidelse førte til frelse for mange og var således med til at fremme evangeliet. Herren var med dem hele tiden.

HUSKEVERS: 1. Petersbrev 4:19.

257 Ap. G. 17:1-13

De modtog ordet med megen velvilje

Paulus fulgte sin sædvanlige fremgangsmåde, da han kom til Thessalonika, idet han først gik til synagogen og forkyndte evangeliet for jøderne. De kendte Skrifterne og havde forudsætninger for at tage imod ordet om Kristus, som opfyldte profetierne. Der var nogle, der gjorde det; men de fleste fattede uvilje mod evangeliet, fordi mange grækere kom til tro. Det var en usaglig begrundelse for at forkaste det, og deres måde at jage apostlene bort på var også uværdig (5). I Berøa var der større åbenhed blandt jøderne, og de granskede Skrifterne for at se, om det, Paulus forkyndte om Kristus, virkelig stemte med dem. Derfor kom mange af dem til tro. Lad os følge deres eksempel og dagligt granske Skrifterne!

HUSKEVERS: Salme 119:99.

258 Ap. G. 17:14-34

Han vil holde dom over hele verden med retfærdighed
Filosofferne i Athen var nysgerrige og gav Paulus anledning til at forkynde evangeliet for dem. De havde ingen baggrund i de jødiske skrifter, og derfor søgte Paulus at finde andre kontaktpunkter. Han tog sit udgangspunkt i deres "ukendte gud" og fortalte dem om den eneste sande Gud, alle tings Skaber og Herre, som ikke er afhængig af mennesker på noget punkt. Men de er ansvarlige over for ham og vil en dag kræves til regnskab. Dommeren er hans Søn, som han har oprejst fra de døde. Vi må omvende os til Gud nu, mens den opstandne Jesus tilbyder sig som Frelser; på dommedagen er han Dommer.

HUSKEVERS: 1. Timotheusbrev 2:5-6.

259 Ap. G. 18:1-17

Paulus .. underviste om Guds ord iblandt dem

I Korinth gik det som så mange andre steder, at jøderne stort set forkastede evangeliet, mens mange andre tog imod det. Men de vantro jøder fik ikke her lov til at jage Paulus bort med det samme. Det sørgede Herren for, fordi han havde mange beredte hjerter i Korinth. Paulus skulle blive der så længe, at de alle fik mulighed for at høre og tro på evangeliet og blive grundfæstet i Skrifterne. I halvandet år blev han iblandt dem og grundlagde en menighed, som vi hører en del om gennem Korintherbrevene (1 Kor 9:2). Forkyndelsen af Guds ord var det centrale i Paulus' vidnesbyrd og arbejde iblandt de troende, (5 og 11).

HUSKEVERS: 1. Korintherbrev 2:2,4-6.

260 Ap. G. 18:18-28

Han .. blev ved Guds nåde til stor hjælp for de troende
Her er apostelen travlt optaget af at rejse rundt med evangeliet. Han havde ikke tid til at blive i Efesos, men skyndte sig videre til Cæsarea og Jerusalem og derefter "hjem" til Antiokia; men i et enkelt vers (23) fortæller Lukas om endnu flere rejser. De unge menigheder rundt omkring lå tungt på Paulus' hjerte, og han rejste utrætteligt fra sted til sted for at opmuntre dem (Anden Kor. 11:28). Priskilla og Akvila tager sig kærligt af den veltalende Apollos; han kendte Skrifterne godt og underviste i dem, men han vidste ikke om Jesu død og opstandelse og om Helligåndens komme. Han tog imod deres hjælp og var derefter til "stor hjælp" for de troende.

HUSKEVERS: 1. Tessalonikerbrev 5:11

261 Ap. G. 19:1-20

Således fik ordet ved Herrens kraft stadig fremgang

I Efesos virkede Paulus i 2 år. Et usædvanligt langt ophold, således at hele området "provinsen Asien" fik Herrens ord at høre. Han traf først nogle, der mente de var disciple, men det viste sig, at de ikke havde hørt evangeliet om Jesus i dets helhed. De havde sandsynligvis hørt Apollos under hans tidligere forkyndelse. Hvor er det vigtigt, hvordan forkyndelsen er, for det er den, der "danner" disciplene. I 3 måneder holdt Paulus ud i synagogen, men da jødisk modstand skabte offentlig ordstrid, som hindrede hans virke, fortsatte han et andet sted. Ordet nåede vidt omkring gennem denne undervisning. Der var magt i Herren Jesu navn, som de onde ånder måtte bøje sig for; men det var ikke en trylleformular, der kunne bruges af hvem som helst.

HUSKEVERS: Titusbrevetbrevet 1:3

262 Ap. G. 19:21-41

Paulus besluttede, ledet af Ånden, at rejse

Oprøret i Efesos skete, da Paulus allerede under Åndens ledelse havde besluttet at rejse videre (21). Det var Herren og ikke Demetrios, der styrede hans planer. Ligesom i Filippi, var det økonomiske interesser, der forårsagede den voldsomme tumult imod Paulus. Her havde han dog højtstående venner, der forhindrede ham i at lide personlig overlast. Det var en typisk folkemængde oppisket af nogle få til at skabe uroligheder, for de fleste vidste ikke engang, hvad de demonstrerede imod! Episoden understreger, at når Paulus bragte evangeliet til disse hedenske egne, var det Satans område, han trængte ind på, og det var alle vegne forbundet med livsfare. Dog kunne ingen røre ham uden Herrens tilladelse.

HUSKEVERS: Efeserbrevet 6:12

263 Ap. G. 20:1-12

Så gik Paulus op igen, brød brødet og spiste og talte

Igen får vi et glimt af de lange og besværlige rejser, Paulus foretog sig, som forbigås næsten i tavshed (se på et kort): fra Efesos over Troas gennem Makedonien (Filippi, Thessalonika, Berøa) til Grækenland (Korinth), hvor han blev i 3 måneder; derefter tilbage igen samme vej. Paulus var ingen skrivebordsprædikant. Det var hans sidste besøg i Troas, og han havde meget på hjerte denne søndag aften. Time efter time gik, og stakkels Eutykos kunne ikke længere holde sig vågen, selv om han havde søgt hen til den friskere luft ved vinduet. Paulus gjorde ingen sensation ud af hans opvækkelse; den gik ganske stille for sig, og Paulus fortsatte det afbrudte møde, for han havde vigtigere ting at tale om.

HUSKEVERS: 2. Korintherbrev 11:26.

264 Ap. G. 20:13-38

I ved, hvordan jeg hele tiden har færdedes hos jer

Paulus' tale til menighedens ældste fortæller en del om hans liv og arbejde i provinsen Asien; hans gentagne appel: "I ved selv" bekræfter, at han taler sandt. Han havde intet at skjule eller fortryde. Han havde haft megen modgang, og de havde set ham lide under den. Men han havde ikke ladet sig slå ud. Han havde haft menighedens ve og vel på sit hjerte, og trods alle trængsler var han blevet ved med at forkynde Guds ord for dem. Intet havde han skjult, intet fortyndet for at vinde menneskers gunst; han søgte kun menighedens gavn. Nu overgiver han ansvaret til de ældste. De skulle måske have været mere bedrøvet over udsigten til falske læreres indtrængen (30) end den endelige afsked med Paulus.

HUSKEVERS: 2. Korinterbrev 4:2

265 Ap. G. 21:1-14

"Herrens vilje ske!"

Paulus var overbevist om, at han skulle rejse til Jerusalem. Allerede i 20:22-23 fortæller han, at Helligånden vidner for ham i by efter by, at trængsler venter ham i Jerusalem, og dog føler han sig bundet i Ånden til at drage derhen. Advarslerne fortsætter i Tyrus og i Cæsarea (4,11) med det naturlige resultat, at Paulus' ledsagere forsøger at overtale ham til at opgive sin rejse, men forgæves. Det er umuligt for os at dømme, hvem der havde ret, for begge parter mente at kende Helligåndens ledelse. Det er dog godt, at hans ledsagere ikke blev ved med at plage ham til at forandre hans planer, og heller ikke forlod ham; de accepterede, at han i hvert fald var overbevist om, at han gjorde Herrens vilje. De bevarede Åndens enhed trods divergerende meninger.

HUSKEVERS: Romerbrevet 15:5

266 Ap. G. 21:15-26

Lad dig rense sammen med dem

Paulus strakte sig langt for at imødekomme de jødekristne i Jerusalem, måske for langt. Igen er det umuligt at sige, om han handlede ret; det ligner et kompromis, selv om han gjorde det i bedste hensigt. Han skulle vise sig som en god jøde, der holdt Mose lov lige så godt som jøderne i Jerusalem, selv om han også var kristen. Sit motiv udtrykker han i Første Kor. 9:20. Han var villig til at blive som en jøde, eller som en hedning - om han dog på denne måde bedre kunne nå disse mennesker med evangeliet. Det er nemt at kritisere andre for deres måde at nå ud med evangeliet på, men hvad gør vi selv ved det?

HUSKEVERS: 1. Korinterbrev 9:22-23

267 Ap. G. 21:27 - 22:1

"Væk med ham!"

Det er jøderne fra Asien, de gamle fjender, der havde skabt oprør i by efter by under Paulus' missionsrejser, der får uvejret til at bryde løs imod ham i Jeru-salem. De ville gerne have dræbt ham på stedet, men Herren sendte romerske soldater til at redde ham. Kommandanten kunne ikke få nogen klar anklage fra den ophidsede skare, men ét råb var de enige om: Væk med ham! Paulus følger sandelig i sin Mesters spor. Men hans tjeneste for Herren var endnu ikke tilendebragt. Det siger meget om Paulus, at midt i dette virvar havde han fatning nok til at bede om lov til at tale, og at han kunne få folket dysset ned, så de ville lytte til ham.

HUSKEVERS: Markusevangeliet 15:14

268 Ap. G. 22:2-21

Vore fædres Gud har udvalgt dig til at kende hans vilje

Paulus' forsvar former sig som et personligt vidnesbyrd om hans omvendelse. Indtil da var han "brændende af iver for Gud" på samme måde som hans anklagere var, så han forstår dem. Han mente at vide alt om Guds vilje fra Skrifterne, som han kendte så godt, og han bestræbte på at indrette sit liv derefter. Men hans møde med Jesus på vejen til Damaskus har forandret hans liv totalt. Han *ved*, at de tager fejl, og at han har fået lov til at kende sandheden. Derfor fortæller han i enkeltheder, hvordan han virkelig har set Jesus Kristus den opstandne, i håb om at overvinde deres fordom. Ananias anbefaler han også til sine tilhørere som en, der levede fromt efter loven. Han *gør*, hvad han kan, for at overbevise dem om sandheden.

HUSKEVERS: Galaterbrevet 1:11-12

269 Ap. G. 22:22-30

Den mand er jo romersk borger

Paulus har fortalt om sin omvendelse og sit kald så lempeligt som muligt for ikke at ophidse skaren unødigt, men til sidst kan han ikke komme udenom, at Jesus har sendt ham til hedningerne med evangeliet. Uvejret bryder løs igen; hans vidnesbyrd har ikke fået indgang i deres hjerter, hvor fordom vogter på tærskelen. Da kommandanten befalede et forhør under piskeslag, påberåbte Paulus sig sit romerske borgerskab og undgik således den frygtelige piskning. Der var ingen ære i at lide unødigt. Han forrådte ikke evangeliet på nogen måde ved at holde på sine borgerlige rettigheder her.

HUSKEVERS: 1. Petersbrev 3:15-16.

270 Ap. G. 23:1-22

Jeg er farisæer og stammer fra farisæere

Under anklage for det jødiske Råd erklærer Paulus, at hans samvittighed ikke anklager ham for Gud. Det gør ikke noget, at vi anklages af mennesker, når vi har en god samvittighed over for Gud. Rådet bestod af både saddukæere (som ikke tror på opstandelsen) og farisæere, som var dybt uenige indbyrdes, og Paulus forsøger at vinde farisæerne over på sin side. Det lykkes ham: "Vi finder ikke, at den mand har gjort noget ondt", siger de. Det er som et ekko fra Pilatus' erklæring om Jesus (Luk. 23:22). Evangeliet om Jesus Kristus var ikke i modstrid med sand farisæisme. Jesu død og opstandelse var opfyldelsen af profetierne, som farisæerne troede på.

HUSKEVERS: Filipperbrevet 3:5,7.

271 Ap. G. 23:23-35

Han befalede, at Paulus skulle sættes i forvaring

Paulus blev kongeligt beskyttet og ført ud af Jerusalem om natten, væk fra dem, der havde svoret at ville slå ham ihjel. Herren bruger Paulus' unge slægtning, som må have sympatiseret med ham, til at redde hans liv. Kommandanten gør sin pligt fortræffeligt og sørger for, at Paulus kommer sikkert til landshøvdingens varetægt. Hans følgebrev bekræfter, at efter hans mening fortjener Paulus hverken død eller fængsel. Det er endnu ikke ulovligt at blive kristen. Kristendom betragtes endnu af de romerske myndigheder som en sekt inden for jødedommen. Nu kommer Paulus så igen til Cæsarea; for lidt over en uge siden var han i denne by som en fri mand og hørte profetien om det, der nu er sket (21:11).

HUSKEVERS: Hebræerbrevet 13:3

272 Ap. G. 24

Når jeg får tid, vil jeg sende bud efter dig

Anklagen mod Paulus kunne ikke bevidnes, og hans frimodige forsvar afslørede, hvor svag den var. Hovedanklagerne var end ikke mødt op. Feliks vidste, at Paulus var uskyldig, men han ønskede ikke at gøre jøderne vrede ved at frikende ham. Han valgte den nemme udvej og udsatte sagen. Det var farligt! Han havde mange samtaler med Paulus, men kom aldrig til at tage en afgørelse, hverken angående Paulus selv, eller angående hans egen stilling til evangeliet, som Paulus prædikede. Ordet ramte ham, så han blev bange. men igen udsatte han afgørelsen. Det var skæbnesvangert; han efterlod den uskyldige apostel i fængsel for at behage jøderne og mistede lejligheden til at omvende sig.

HUSKEVERS: 2. Korinterbrev 6:2

273 Ap. G. 25:1-21

Du har indanket din sag ... for kejseren skal du komme
Jøderne benyttede lejligheden, som den nye statholder gav dem, til et nyt forsøg på at rydde Paulus af vejen. Festus lignede Felix, idet han gerne ville sikre sig jødernes taknemmelighed. Han vidste lige så godt som Felix, at Paulus var uskyldig (10), og dog løslod han ham ikke. Det ville have kostet Paulus livet, hvis han var blevet sendt tilbage til Jerusalem; han huskede, hvad jøderne havde planlagt imod ham for to år siden og følte, at han måtte indanke sin sag for kejseren. Mon han har tænkt på sine tidligere planer om at besøge Rom, eller om Herrens opmuntrende ord til ham i borgen om, at han skulle vidne om ham i Rom (23:11)? De var ved at blive virkelighed, men næppe på den måde, Paulus havde ventet.
HUSKEVERS: Job 23:10.

274 Ap. G. 25:22 - 26:11

Håbet om det løfte, som Gud gav vore fædre

Festus var i vildrede; han ville sende en uskyldig fange til Rom (i stedet for at frikende ham) og manglede en konkret beskyldning imod ham. Det håb, som Paulus taler om, er Messias' komme. Løftet, Gud gav jøderne, er nu opfyldt i Jesus Kristus, men de tror det ikke og forfølger dem, der påstår, at Jesus er Kristus, Messias. Jesu opstandelse var kernen i jødernes anklage, for det var hans opstandelse, der beseglede Guds godkendelse. Hvorfor er det utroværdigt, at Gud oprejser døde? spørger Paulus. Han fortsætter med at fortælle om sin egen fortid som forfølger, da han indædt bekæmpede Jesu navn, og derved baner han vejen for beretningen om sin omvendelse.

HUSKEVERS: Esajas 53:6.

275 Ap. G. 26:12-32

Så de vender om fra mørke til lys

Paulus' møde med den opstandne Jesus er gribende beskrevet. Det skete for mange år siden, men det lever i hans sind, som var det i går. Det omskabte ham fra forfølger til apostel, førte ham fra mørket til lyset. Han kunne ikke andet end adlyde. Han erklærer, at det evangelium, han forkynder, er helt i overensstemmelse med Moses og profeterne; de forudsagde, hvad der nu er sket, at Kristus skulle lide og opstå og blive lys både for jøder og hedninger. Festus kan slet ikke følge ham, så han forsøger at nå ind til Agrippa med sit budskab. Hans egentlige mål er ikke så meget at forsvare sig selv som at forkynde evangeliet for alle, der er til stede, så at også de må omvende sig fra mørke til lys, fra Satans magt til Gud.
HUSKEVERS: Efeserbrevet 5:8-9.

276 Ap.G. 27:1-26

Frygt ikke, Paulus! Du skal stå frem for kejseren

Paulus var tilsyneladende i høvedsmandens varetægt, men han kendte sig i Guds almægtige hænder. Hans egen situation menneskelig talt var nok til at slå ham ud, men han lod sig slet ikke påvirke af den. Han tjente fortsat Gud midt i de håbløse omstændigheder. Gennem sin urokkelige tillid til Gud var han i stand til at formidle trøst og opmuntring til de andre om bord. Det var et væsentligt bidrag til deres redning, således at styrke alles moral. Han havde taget imod Guds trøst, og derfor kunne han trøste andre. Lad os følge hans eksempel.

HUSKEVERS: 2. Korinterbrev 1:3-4

277 Ap. G. 27:27 - 28:10

I alles påsyn takkede han Gud ... og gav sig til at spise

Det er tydeligt, at Paulus har vundet officerens agtelse. Nu lytter han til ham og beskytter ham. Det er Paulus, der opfordrer alle til at spise, så de kan samle kræfter til at klare sig, når skibet strander. Han benytter anledningen, som opfordring til at spise giver ham, til at takke Gud for maden i alles påsyn. Måske får vi sådanne dagligdags lejligheder for at ære Gud, hvis vi er opmærksomme på dem. Paulus er stadig den dominerende figur, når han er kommet i land; han tager straks del i det praktiske arbejde. De indfødte er sikre på, at han vil dø af slangens gift, men må hurtigt revidere deres mening om ham. Han har uden tvivl en dynamisk personlighed, men den er overgivet til Herren og bruges i hans tjeneste.

HUSKEVERS: Johannesevangeliet 6:11

278 Ap. G. 28:11-31

Nogle blev overbevist af hans ord, men andre troede ikke

Endelig er Paulus kommet til Rom! Han er lænket til en soldat, men det får ham ikke til at opgive sin tjeneste. Da han ikke kan gå til andre, sender han bud efter dem. Som sædvanlig søger han først kontakt med jøderne. En hel dag igennem forsøger han at overbevise dem om Jesus ud fra Skrifterne. Kun nogle lod sig overbevise. Hos de andre mødte Paulus en så afvisende holdning, at Esajas' profeti om folkets sløve hjerter og lukkede ører sprang til hans læber. De ville ikke lade sig overbevise, og derfor *kunne* de ikke tro. Jøderne, som kendte Skrifterne så godt, havde sværere ved at indse, at de talte om Jesus Kristus, end hedningerne, for hvem Skrifterne var nye. Vi kan få nyt lys fra velkendte ord fra Bibelen.

HUSKEVERS: Matthæusevangeliet 13:16.